

PRENUMERATA:

Rocznie . . . . . 24 mrk.
półrocznie . . . . . 12 mrk.
kwartalnie . . . . . 6 mrk.
miesięcznie . . . . . 2 mrk.
wraz z odnośnikiem do domu
lub przesyłką pocztową.

OGŁOSZENIA:

Nadstawiane przed tekstem
i w tekście — wiersz 1 mrk.
Nekrologja . . . . . 75 fen.
Reklamy . . . . . 70 fen.
Zwyczajne (5 szpalt) 50 fen.
Drobnogłoszenia po 6 fen.
za wiersz. Najmniej 50 fen.

GAZETA ŁÓDZKA

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA
„GAZETY ŁÓDZKIEJ”
ul. Przejazd 8.

Administracja
otwarta od 8 i pół rano
do 6-ej wieczór, w święta
od 6 do 10 rano.

Redakcja
czynna od g. 9-ej do 8-ej
codziennie, w wigilie świąt
do 10 wieczór.

ORGAN NARODOWY.

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok VII. — № 44.

Łódź, Sroda, 13 Lutego 1918 r.

OGŁOSZENIE.

Rozporządzeniem Pana Naczelnika Administracji przy General-gubernatorstwie Warszawskim ilość mąki, przeznaczona dla miasta Łodzi, zmniejszona została, zmniejszona więc być musi odpowiednio i racja chleba dla poszczególnego mieszkańca.

Rozdawane obecnie karty na chleb Nr. 71 na okres od dnia 18 b. m. do 3 marca r. b. włącznie, wydrukowane na 4^{1/2} funta chleba, uprawniają zatem do nabycia tylko 3^{1/2} funta, a manowiele, odcinek 2-funtowy daje prawo do nabycia tylko jednego funta chleba.

Pozostałe 6 odcinków t. j. 1 jednofuntowy, 2 półfuntowe i 3 ćwierćfuntowe, oraz odcinek mączny, za który wzmiankowaną mąkę nabyć można 3/4 funta chleba, obowiązuje a bez zmiany.

Łódź dnia 11 lutego 1918 r.

Łódzki Komitet Rozdziału Chł. i Mąki.

dzy Niemcami a Rosją, nabierają z powrotem tajemnicy między stronami, zawierającymi traktat, z zastrzeżeniem zmian tego traktatu pokojowego oraz niniejszego traktatu dodatkowego, razem z ich ratyfikacją, przyczem, o ile nie wolno ich wypowiedzieć na pewien określony czas, czas ten przedłużony jest o czas trwania wojny.

Każda strona, zawierająca traktat, może w ciągu 6-ciu miesięcy po podpisaniu traktatu pokoju zakomunikować stronie przeciwnej traktaty i t. d. lub poszczególne ich postanowienia, jako stojące, według jej mniemania w sprzeczności ze zmianami, które nastąpiły w ciągu wojny. Takie postanowienia traktatu mają być możliwe jak najprędzej zastąpione przez nowe traktaty, odpowiadające zmienionym poglądom i stosunkom.

W celu wypracowania tych nowych traktatów zwołana będzie w ciągu 6-ciu miesięcy po ratyfikacji traktatu pokojowego komisja. O ile ta w ciągu 3-ch miesięcy nie dojdzie do zgody, każdej stronie służy prawo wycofania się z zobowiązań traktatu.

Wszystkie, na terytorjum strony, zawierającej pokój, istniejące postanowienia, według których, ze względu na stan wojenny, poddani strony przeciwnej ulegają jakimkolwiek specjalnym przepisom co do ich praw prywatnych, (prawa wojenne) z chwilą ratyfikacji traktatu pokojowego tracą moc obowiązującą.

Za poddanych strony, zawierającej traktat, uchodzą i takie osoby prawne i towarzyszy, które na tem terytorjum posiadają siedzibę.

Prywatno-prawne stosunki płatnicze są przywrócone, o ile nie wynikał coś przeciwnego z postanowień niniejszego wniosku dodatkowego.

Niema potrzeby regulowania pretensji pieniężnych, których zaspokojenie mogło być odmówione w ciągu wojny! na zasadzie praw wojennych, przed upływem 3-ch miesięcy po ratyfikacji traktatu pokojowego.

Po ratyfikacji traktatu pokojowego ma być przedsięwzięta zapłata zobowiązań państwowych, w szczególności długu publicznego poddanym jak jednej, tak i drugiej stronie.

Ze względu na zamierzone przez ukraińską republikę ludową doprowadzenie do porozumienia z innymi częściami b. cesarstwa rosyjskiego w sprawach majątku państwowego wykonanie powyższej zasady zastrzega się specjalnej umowie późniejszej. Przytem ukraińska republika ludowa względem poddanych państwa niemieckiego przejmie na siebie w każdym razie zobowiązania, które wynikły wskutek robót publicznych, przedsięwziętych na Ukrainie, albo też zabezpieczonych znajdującym się tam mieniem.

Strony, zawierające traktat, zgodne są co do tego, że (z zastrzeżeniem postanowień art. 11) prawa autorskie, prawa ochrony przemysłu, koncesje i przywileje oraz podobne pretensje na podstawie publicznej prawnej, które doznały uszczerbku wskutek praw wojennych, w stosunku do terytorjów Ukrainy są przywrócone.

W artykule powiedziano, że mienie, pozostające pod zarządem, lub pod nadzorem, ma być niezwłocznie zwolnione na żądanie uprawnionego do tego zarządu lub nadzoru. Powyższe postanowienie nie powinno wszakże naruszać dobrze nabytych praw osób trzecich.

Nieruchomości lub prawa na nieruchomości, górnicze przywileje, jakoteż prawa użytkowania lub eksploatacji nieruchomości, przedsiębiorstw, lub udziałów w przedsiębiorstwach, w szczególności akcji, które wskutek praw wojennych sprzedano o-

sobie uprawnionej, lub w inny sposób odjęte były przemocą, mają być zwrócone osobie poprzednio uprawnionej na własność, mający być przedstawionym w ciągu roku po ratyfikacji traktatu pokojowego, ze zwrotem zabezpieczeniem zysków ewentualnie dla niego powstałych wskutek sprzedaży lub zabrania w innej formie, i w stanie wolnym od wszelkich powstałych w tym czasie praw osób trzecich.

Poddany stron obu mają być wynagrodzone szkody, poniesione przez nich wskutek praw wojennych. To samo dotyczy szkód, zrzadzonych osobom cywilnym poddanym każdej ze stron w ciągu wojny poza terenem operacji wojennych, przez organa państwowe, albo też przez ludność strony przeciwnej na drodze niezgodnych z prawem międzynarodowym gwałtów na życie, zdrowiu lub majątku.

Ze względu na zamierzone przez ukraińską republikę ludową porozumienie się z innymi częściami b. cesarstwa rosyjskiego w sprawie majątku państwowego, wykonanie powyższych zasad zastrzega się do umowy specjalnej.

Będąca już w toku wymiana niezdatnych do służby wojskowej jeńców wojennych przeprowadzona będzie z możliwie największym pośpiechem. Wymiana innych jeńców wojennych nastąpi możliwie jak najprędzej w określonych terminach, co do których ma jeszcze zapaść bliższa umowa.

Zaraz po ratyfikacji traktatu pokojowego ma się zabrać w Brześciu Litewskim komisja dla ustalenia powyżej przewidzianych terminów oraz niezbędnych szczegółów wymiany oraz dla dozoru nad wykonaniem powyższych postanowień. Wydatki na jeńców wojennych stron obu obliczone będą z uwzględnieniem liczby jeńców.

Osoby cywilne stron obu, internowane lub zesłane, będą odesłane do kraju możliwie jaknajprędzej darmo, o ile nie zechcą za zgodą państwa, w którym się znajdują, pozostać na jego terytorjum lub udać się do innego kraju. Poddani jednej strony, którzy w chwili wybuchu wojny mieszkali na terytorjum strony przeciwnej, albo też zajmowali się tam przemysłem lub handlem i nie znajdują się obecnie na tem terytorjum, mogą tam wrócić, skoro tylko strona przeciwna nie znajduje się już w stanie prowadzenia wojny.

Każda strona gwarantuje zupełną bezkarność jeńcom wojennym, należącym do strony przeciwnej, jako też osobom cywilnym.

Dalej postępują postanowienia, dotyczące amnestji dla jeńców wojennych oraz osób cywilnych internowanych lub zesłanych, jako też dla wszystkich poddanych strony przeciwnej za wszystkie czyny karalne, popełnione dla jego dobra oraz za wykroczenia przeciw prawom wyjątkowym wydanym na niekorzyść cudzoziemców, należących do wrogich państw. Następnie każda strona gwarantuje zupełną bezkarność osób, należących do jej wojska za roboty, wykonane przez nich, jako przez jeńców wojennych u strony przeciwnej. To samo dotyczy robót, wykonywanych przez osoby cywilne stron obu podczas ich internowania lub zesłania.

Statki handlowe jednej strony, zawierającej pokój, które w chwili wybuchu wojny znajdowały się w portach strony przeciwnej, podobnie jak ich ładunki, mają być zwrócone, o ile zaś to jest niemożliwe, ma być zwrócona ich cena.

Okrety handlowe, wzięte jako zdobycz wojenna przez strony, zawierające pokój, o ile przed ratyfikacją traktatu pokojowego skazane są prawomocnie wyrokiem sądu zdobycy morskich i podpadające pod

stać na wschodzie z bronią u nogi, lub też, jak to zaznacza „Nordd. Allg. Ztg.“, muszą mieć najzupełniej wolną rękę, co do wyciągania konsekwencji z obecnej sytuacji.

Inna, dość znaczna, część prasy przemawia za tem, aby stworzyć sytuację zupełnie wyraźną, w ostatecznym wypadku nawet przez akcję czynną.

Następnie biuro koresp. podkreśla, iż koła miarodajne zwracają uwagę na to, że na oświadczenie Trockiego, co do zakończenia stanu wojennego, przedstawiciele państw centralnych nie złożyli żadnego kontroświadczania. Nie oznacza to, oczywiście, że nie uznaje się pokoju z Rosją, lecz zamęt i niepewność sytuacji w Rosji wymaga przezornego wyczekiwania.

Sprawę jeńców wojennych rozstrzygną komisje petersburskie, których kompetencje będą rozszerzone. Niema żadnych przeszkód do wymiany jeńców wojennych, pomimo braku formalnego traktatu pokojowego.

Na widowni politycznego życia polskiego ostatnie fakty dokonane wywołały zrozumięcia konsternacje. Raz jeszcze potwierdziły wypadki, że nie uchwały pięknie brzmiące, lub głośne „chce“, lecz realne czynniki mają głos w polityce.

J. Gr.

Traktat dodatkowy z Ukrainą.

Zapowiedziany w ogólnym traktacie pokojowym pomiędzy czwóprzymierzem a Ukrainą traktat dodatkowy, zawarty między Niemcami a Ukrainą, ma brzmienie, jak poniżej: Traktat ten zawiera bliższe postanowienia co do przyszłych stosunków obu państw pod względem prawa publicznego i prywatnego i dlatego ma szczególne znaczenie dla należytej oceny traktatu pokojowego.

Traktat zawiera 9 rozdziałów z 26 artykułami. Co do nawiązania stosunków konsularnych postanowiono:

Każda ze stron, zawierających pokój, dopuści konsulów strony przeciwnej do wszystkich miejsc na swych terytorjach, o ile już przed wojną nie istniały wyjątki dla poszczególnych miejsc z ludnością mieszaną i o ile te wyjątki i po wojnie będą utrzymane jednocześnie w stosunku do każdego trzeciego mocarstwa.

Każda ze stron zastrzega sobie prawo, wskutek konieczności wojennych, dopuścić konsulów strony przeciwnej w pewnych miejscach dopiero po zawarciu powszechnego pokoju.

Każda strona, zawierająca traktat, wynagrodzi za wszelkie szkody, które będą zrzadzone, przez niezgodne z prawem postępowanie, konsularnym urzędnikom strony przeciwnej, albo w budynkach konsularnych.

Traktaty, umowy i porozumienia, które przed wojną miały moc obowiązującą między

Przegląd polityczny.

Do najdonioślejszych wydarzeń dni ostatnich należy, zawarcie pokoju z Ukrainą, określenie granic terytorjalnych nowej republiki ludowej, podanie się gabinetu p. Kucharzewskiego do dymisji i zapowiedź polskiego Koła w Wiedniu, że zrywa z rządem wszelkie stosunki.

W ostatniej sprawie korespondent „Berl. Tageblattu“ donosi z Wiednia:

„Wskutek oddania Chełmszczyzny nowemu państwu ukraińskiemu, Koło polskie w Wiedniu zerwało wszelkie stosunki z rządem.

Jednocześnie utworzył się zwarty blok czesko-polsko-słowiański, który stanął w zdecydowanej opozycji przeciwko rządowi.

W sprawie zaś losów Chełmszczyzny i s. mookreślenia narodów w ujęciu państw centralnych, „Wiener Tageblatt“ dowiaduje się ze strony dobrze poinformowanej, co następuje:

W komisji do ustalenia granic wezmą udział prawdopodobnie również i polacy. Granica ta nie liczy się wprawdzie z pewnymi historycznymi sprawami polski, chodziło atoli o to, aby wprowadzić w życie prawo samookreślenia narodów w takim ujęciu, jakie uznały państwa centralne. Podczas działalności mieszanej komisji granicznej, ludność Chełmszczyzny będzie miała możność wyrazić swoje życzenia, co do przynależności państwowej. Podczas wzajemnego opróżnienia terenów okupowanych, przedsięwzięte będą środki, aby niedopuszczyć do anarchji.

Z chwilą podpisania traktatu pokojowego z Ukrainą, pisma niemieckie uważają, że rola Brześcia Litewskiego została już skończona.

„Lok. anzg.“ tak o tem pisze: Podług naszych informacji, sekretarz stanu v. Kühlmann jest już obecnie w drodze do Berlina. Należy również przypuszczać, że i Trocki jedzie już do Petersburga. Jakkolwiek się ułoży dalszy bieg wypadków, to historyczna rola, jaką odegrał przez pewien czas Brześć Litewski — widownia pertraktacji pomiędzy państwami centralnymi a Rosją, jest już zakończona.

„Voss. Ztg.“ dowiaduje się, że sekretarz stanu v. Kühlmann i bułgarski prezes ministrów Radosławow przybyli dn. 12 b. m. do Berlina w drodze powrotnej z Brześcia Litewskiego.

Zdaje się, że ostatnie pociągnięcie Trockiego na szachownicy politycznej świata, spełniło na niczem i nie wyda acha, jakiego ten doktryner socjalistyczny się spodziewał.

Prasa niemiecka zajmuje chłodne, po części nieprzychylnie stanowisko wobec wystąpienia Trockiego. Wynurzenia prasy utrzymywane są przeważnie w tym tonie, że Niemcy wciąż jeszcze muszą

działanie art. 23, mają być uważane za ostatecznie zabrane. W innych przypadkach mają być zwrócone, o ile zaś już nie istnieją, ma być zwrócona ich cena.

Kronika polityczna.

Możliwość kapitulacji Rumunii.

Część prasy paryskiej, będącej w posiadaniu wiadomości o zawarciu pokoju z Ukrainą, przygotowuje opinię publiczną na możliwość kapitulacji ze strony Rumunii.

Współpracownik wojenny „Mat'n'a” nazywa położenie Rumunii krytyczniejszym, aniżeli kiedykolwiek.

„Temps” maluje przed rumunami obraz całkowitego zniszczenia, jakie ich czeka, w razie poddania się ich. Koalicja spodziewa się, że rząd rumuński będzie stawiał opór aż do ostateczności.

Czwórprzymierze żąda od Rumunii odpowiedzi.

Jak się dowiaduje „Berliner Tageblatt”, czwórprzymierze zażądało od rządu rumuńskiego w Jassach przystąpienia do pertraktacji. W sprawie rozpoczęcia rokowań, czwórprzymierze postawiło warunek, aby do środy wieczór rząd rumuński dał konkretną odpowiedź.

Z powyższego wynika, że wydarzenia chwili pchają i Rumunię do powzięcia stanowczej decyzji.

Przewidywana abdykacja Ferdynanda króla rumuńskiego.

W związku z ultimatum czwórprzymierza stoi ustąpienie prezesa ministrów rumuńskich Bratianu i objęcie prezesury przez generała Averescu. — Jakby sądzić należało z nadchodzących wiadomości z Rumunii, ustąpienie Bratianu tak oddziaływało na króla Ferdynanda, że, jak utrzymują paryskie dzienniki, należy oczekiwać wkrótce abdykacji jego na rzecz syna; dotychczas nie ma jeszcze potwierdzenia tego faktu, lecz możliwość takiego obrotu sprawy nie jest wykluczona.

Prasa włoska i francuska o Ukrainie i Rumunii.

Jak donoszą z Lugano, prasa włoska omawiając sprawę, zawarcia pokoju z Ukrainą, twierdzi, że Ukraina jest państwem „wiszącym jeszcze w powietrzu”.

„Corriere della Sera” zapytuje, do jakiego właściwie państwa należą delegaci, którzy podpisali pokój? Pokój z Ukrainą jest zresztą przygrywką do obsadzenia Besarabji.

„Secolo” obawia się, że Rumunia obecnie może się znaleźć w tej sytuacji, że nie będzie mogła prowadzić dalej wojny.

Ukraina — kończy Secolo — jest jedynym krajem, który może, zwłaszcza po wojnie, eksportować do Niemiec zboże i bydło.

Pod wpływem pierwszych wiadomości o zawarciu pokoju z Ukrainą — jak donoszą z Genewy — prasa francuska zastanawia się nad dalszym zachowaniem się Rumunii.

„Temps” wyraża nadzieję, że rząd rumuński w Jassach, pomimo zaprzeczenia trudnego położenia wojennego i gospodarczego, nie okaże gotowości pójść za przykładem Ukrainy. Widocznie dobrze o zamiarach rządu w Jassach poinformowany „Matin” stwierdza, że zmiana postępowania jest konieczna.

Prasa neutralna o pokoju z Ukrainą.

„Gazette de Lausanne” mówi w artykule wstępnym o ogromnych korzyściach, jakie ten pokój daje państwom centralnym.

Jest to sukces większy od ofensywy przeciwko Wiochom lub udatne przedsięwzięcie na Zachodzie. Jest to pierwszy namacalny wynik zwycięstwa niemieckiego. Poza skutkami gospodarczymi pokój ten ma jeszcze i to znaczenie, że uszczupla on liczbę wrogów Niemiec i zmusza Rumunię do poddania się.

„Politiken”, omawiając zawarcie pokoju z Ukrainą, pisze:

Wspólne interesy doprowadziły bardzo szybko do zawarcia pokoju z Ukrainą. — Teraz więc Ukraina będzie miała do spełnienia zadanie militarne. Musi ona wypędzić z kraju elementy bolszewickie, gdyż jeżeli Trocki nie zawrze w Brześciu Litewskim pokoju, to polityka ukraińców zbiegnie się z polityką państw centralnych przeciwko Rosji północnej.

Prócz tego należy tu mieć na względzie bardzo ważną okoliczność, mianowicie tę, że rumuni mają obecnie podstawę do uprawiania takiej samej polityki. Polityka rumuńska już zaczyna zawracać w kierunku orientacji króla Karola. Gen. Averescu zajmuje Besarabję, którą rosjanie wzięli w r. 1878, a która od tego czasu była przedmiotem pożądań rumuńskich. Sytuacja w południowej Rosji jest tego rodzaju, że Ukraina, Rumunia i państwa centralne uprawiają faktycznie politykę jednokową.

Za pierwszym traktatem pokojowym nastąpi prawdopodobnie niebawem drugi. Po pokoju z Ukrainą przyjdzie pokój z Rumunią, która szuka odszkodowania w Besarabji za zniszczone nadzieje na otrzymanie Transylwanii.

Co będzie na froncie wschodnim?

„B. Z. am Mittag” donosi: Kierownicy delegacji czwórprzymierza w Brześciu Litewskim opuścili to miasto. Minister v. Kühlmana i prezydent ministrów bułgarskich Radosławow przybywają do Berlina i bezpośrednio po powrocie sekretarza stanu odbędą się tu narady sfery rządzących, podczas których postanowiona zostanie dalsza polityka na wschodzie. Istotną na to dowody, że obietnica Trockiego co do ostatecznej demobilizacji armii rosyjskiej jest udanym manewrem.

Nadchodzi coraz więcej zupełnie wiarygodnych informacji, że przywódca bolszewików, jakkolwiek zasnął front, który i tak na przestrzeni setek kilometrów już nie istniał, jednakże z energią pracują na tem, by z resztek armii rosyjskiej utworzyć we wnętrzu kraju armię gwardji czerwonej.

Mają też oni nadzieję, iż liczebność jej zdołają doprowadzić do miliona i że przy jej pomocy zdołają znówić panowanie Rosji w krajach kresowych. Jest zupełnie jasnym, że ze strony niemieckiej sytuacja taka u samych granic państwa wymaga przedewszystkiem zaniechania wszelkich zmian w zarządzeniach wojskowych. Położenie to z punktu widzenia interesów niemieckich, nie może być długo cierpiane i dlatego należy oczekiwać, że postanowienia, jakie powezną państwa czwórprzymierza doprowadzą do zupełnego wyświeślenia sytuacji.

O przyłączenie Dobrudży do Bułgarii.

Z Sofji donoszą, że deputacja z Dobrudży, przyjeżdża przez następcę tronu Borysa, oraz posłów Austro-Węgier i Niemiec, udaje się do Berlina i do Wiednia, ażeby złożyć memorandum w sprawie przyłączenia Dobrudży do Bułgarii.

Rodosławow w Warszawie.

Z Berlina, 12 lutego donoszą: „Nationalzeitung” komunikuje, iż prezes ministrów Radosławow zatrzymał się w Warszawie i dopiero jutro lub pojutrze spodziewany jest w Berlinie.

Pierwszy komunikat naczelnego dowództwa polskiego.

„Wiadomości wojskowe” donoszą: „Dywizja I-go Polskiego Korpusu, pułk inżynieryjny, kawalerja i artylerja — koncentrują się w pasie przyfrontowym — zajmując okolice miast Bobrujska, Rohaczewa i Slucka.

Koncentracja ta ma na celu, między innymi, obronę życia i mienia ludności polskiej przed bandami łupieżców i anarchozwanym żołnierstwem rosyjskim — a także współdziałanie w organizacji powrotu do kraju mas wygnańczych”.

Zjednoczenie młodzieży narodowej w Moskwie wstępuje gremialnie do armji polskiej.

Zjednoczenie młodzieży narodowej w Moskwie wydało następujące oświadczenie:

„W dniu 1 stycznia r. b. gazety doniosły o następującym rozporządzeniu naczelnego wodza armji rosyjskiej Krylenki: „Wojska polskie rozbrajacie. Nie bawcie się z tymi panami”. Jedyną odpowiedzią, jaką młodzież polska, stojąca na strażności narodu i jego interesów, dać może podtemu i prowokatorskiemu w stosunku do narodu polskiego wystąpieniu ideowego głosiela hasła samookreślenia narodów jest gremialne oddanie się młodzieży do dyspozycji polskich władz wojskowych na emigracji.

Wychodząc z tego założenia „Zjednoczenie młodzieży narodowej” w Moskwie, oświadcza, co następuje:

Piętnując haniebne postępowanie ludzi, którzy, głosząc hasła wolności narodów, kopią przepaść między narodami polskim

i rosyjskim, uważając, że polska siła zbrojna karna, ideowa samodzielna, gdziekolwiek powstaje, decyduje o losach Polski, Zjednoczenie młodzieży narodowej w Moskwie postanawia oddać się całkowicie pod rozkazy polskiego naczelnego komitetu wojskowego, prosząc, by rozporządził według swego uznania siłami członków Zjednoczenia.”

Polacy śląscy w Austrii domagają się zjednoczenia Śląska z Polską.

Biurowi koresp. donosi z Wiednia: W dalszym ciągu toczącej się w parlamencie rozprawy ogólnej nad budżetem członek Koła polskiego, poseł śląski Reger, poruszywszy szereg żywotnych spraw publicznych, oświadczył, że włościanie i robotnicy polscy na Śląsku żyją w spokoju z niemieckimi włościanami i robotnikami, ale chcą być zjednoczeni z Polską.

Potem przemawiał jeszcze kilku mówców. Wiceprezydent Jukel dodatkowo przywołał posła Regera do porządku za słowa obraźliwe, użyte przeciw jednemu z członków domu cesarskiego.

Powrót żołnierzy austriackich z Rosji.

Urzędowa „Gazeta lwowska” donosi, że wskutek zmiany stosunków w Rosji powraca obecnie z niewoli wielu żołnierzy. Władze wojskowe austriackie czynią wszystko możliwe, aby żołnierzom ułatwić rychły powrót do tych grup uzupełniających, które zajmują się dalszym wykształceniem żołnierzy w służbie wojennej.

Władze wojskowe nie czynią już trudności w udzielaniu tym żołnierzom urlopów, celem uregulowania spraw rodzinnych. Jednym z miast, w których odbywa się lustracja osób powracających z Rosji jest także Lwów. Za rogatką lyczakowską, obok browaru lesienickiego utworzono stację lustracyjną, obliczoną na kilka tysięcy żołnierzy. Tutaj odbywa się kontrola papierów i sprawdzanie dat osobistych.

Stacja w Lesienicach ma obecnie przeszło 2,000 żołnierzy, którzy etapami powrócili z niewoli rosyjskiej.

Dnia 7 b. m. przed południem, partja złożona z 500 osób udała się do Glinian, na kilkutygodniowy pobyt, poczem nastąpią dyspozycje co do dalszego wykształcenia, urlopów itd.

Unieważnienie rosyjskich pożyczek państwowych.

Z Petersburga donoszą: Został ogłoszony dekret o unieważnieniu pożyczek państwowych i przyjęty już przez centralny wydział wykonawczy:

Wszystkie pożyczki państwowe, zaciągnięte przez rząd burżuazji rosyjskiej, od dnia 1 grudnia zostają uznane za nieważne; kupony grudniowe nie będą już wypłacane.

Również zostają ogłoszone za nieważne wszystkie gwarancje, które rządy te udzieliły za pożyczki różnym przedsiębiorstwom i wszystkie pożyczki zagraniczne, tylko zachowują moc swoją krótkoterminowe obligacje. Procenty nie będą płacone. Obligacje same będą miały wartość biletów kredytowych.

Mniej zamożni obywatele, którzy posiadają unieważnione pożyczki wewnętrzne do wysokości 10000 rb., dostaną odszkodowanie drogą udzielenia im równoważnika w nowej pożyczce rosyjskiej socjalistycznej republiki federacyjnej.

Wkłady w oszczędnościowych kasach rządowych, oraz procenty od nich są nie wykonalne. Znajdujące się w posiadaniu kas oszczędnościowych unieważnione pożyczki przyjęte będą na dług republiki.

O odszkodowaniu dla kooperatywy itp. zostaną opracowane specjalne przepisy.

Kierownictwo likwidacji pożyczek przejmie naczelna rada gospodarcza.

Wykonanie powyższego jest zadaniem banku państwa.

Ustalenie mniej zamożnych powierzono zostanie specjalnym komisjom. Te mają prawo unieważnić całkowicie oszczędności, poczynione nie drogą pracy, nawet gdy te nie przenoszą sumy 5000 rb.

Interwencja Chin.

„Matin” z dnia 5 stycznia podaje za „Daily Telegraph”, co następuje:

Charbinie otrzymano wiadomość, że wojska chińskie wtargnęły w granice terytorjum rosyjskiego. Awangardy chińskie wkroczyły do Fudziadanu i zajęły to miasto. Oczekiwane jest przybycie dalszych oddziałów. Armja chińska, działająca przeciwko Rosji dowodzi ge-

nerał Ma, który przedsięwziął planowy ruch w kierunku Charbina. Podobno prócz wojsk chińskich generał Ma prowadzi także oddziały japońskie. Charbin, jak wiadomo, od kilku tygodni strzeżony jest przez wojska chińskie.

Według zdania kół wtajemniczonych, generał Ma działa w ścisłym porozumieniu z radą konsulów, która za zgodą rządu pekińskiego otrzymuje instrukcje od rady ambasadorów w Pekinie.

Dowódca armji chińskiej przybył do Charbina, gdzie odbył długą naradę z dyrektorem kolei.

Jednocześnie ze zbrojną interwencją Chin do portu we Władywostoku zawinęła część eskadry angielskiej, zezwana przez miejscowych konsulów, wobec grożącego niebezpieczeństwa akcji bolszewików. W związku z tem komisarz Ustrupow wyjechał z Charbina do Władywostoku.

Kamieniew w Sztokholmie.

Przybył do Sztokholmu na pokładzie parowca szwedzkiej ekspedycji pomocniczej, rosyjski delegat pokojowy w Brześciu Litewskim. Kamieniew. Zmusił on ekspedycję do przyjęcia go na pokład statku. Czerwonogwardziści w Mäntylucto oświadczyli krótko i wzięto dowódcę szwedzkiej ekspedycji pomocniczej, że tylko w tym wypadku pozwolą na odjazd ekspedycji, jeżeli dowódca zabierze na pokład Kamieniewa i jego towarzyszy. Jest to najnowsze pogwałcenie obcego państwa neutralnego przez bolszewików. Kamieniew znajduje się w drodze do Londynu i Paryża i wykorzysta swój pobyt w Sztokholmie, celem porozumienia się z bolszewikami szwedzkimi.

Demonstracje w Sztokholmie

Ze Sztokholmu donoszą, że dn 12 lutego po mityngu, odbytym po za obrębami miasta wyruszył manifestacyjny pochód z czerwonymi sztandarami przed gmach giełdy, gdzie powybijano szyby w oknach.

W innych dzielnicach miasta również miały miejsce rozruchy i krwawe starcia z policją.

W demonstracjach brał udział młodocjalności i syndykaliści, socjaliści zaś nie uczestniczyli. Gmachu dziennika „Socialdemokraten” strzeżony przed atakami demonstrantów silny oddział policji.

W sprawie reformy wyborczej w Prusach.

„Nord. Allg. Ztg.” pisze: „W trakcie rozmowy, którą prowadził kanclerz Reeszy z prezesem i posłami pruskiego sejmiku, udzielił on tym ostatnim następujących informacji: „Jemu, prezesowi ministrów pruskich, w ostatnich czasach z różnych stron, a także i ze strony przystawia się zarzuty, jakoby obecnie nie występował już tak zdecydowanie za reformę prawa wyborczego, jak to czynił zaraz po objęciu swego urzędu.”

Podobne stanowcze sprawy musi on stanowczo od siebie odrzucić, gdyż dał o sobie słowo, że występował będzie za przeprowadzeniem reformy wyborczej i słowa tego dotrzyma. Uważa przytem, że poważna dla całej przyszlności Prus i państwa sprawa, jaką jest reforma pruskiego prawa wyborczego, wymaga gruntownych narad i prac przygotowawczych i dla tego nie może być w krótkim czasie przeprowadzona.

Z całym naciskiem podkreślił kanclerz, aby nikt nie ośmielił się wątpić w jego niezmienną wolę przeprowadzenia zapowiadanej reformy przy pomocy wszystkich, będących w jego rozporządzeniu środków”.

Ołbrzymi wytrysk nafty w Boryslawiu.

Z Boryslawia donoszą, że 8 b. m. nastąpił w pobliżu Potoka silny wytrysk nafty, produkujący dziennie trzydzieści do czterdziestu wagonów ze studni wiertniczej, dowiezionej do głębokości 1442 metrów. Ropa tryska fontanną ponad wieżę wiertniczą, ale cały strumień został ujęty i sprówadzony do zbiorników. Studnia należy do „Rafinerji olejów mineralnych tow. akc.”, wchodzącej do spółki zakładu kredytowego i węg. banku powszechnego.

Zważywszy, że cena rocy wynosi obecnie około 3500 k. za wagon, produkcja wspomnianej studni przedstawia wartość 120,000 kor. dziennie a około 3 milionów miesięcznie.

Znaleziono środki przeciw zatonięciu.

Agencja Havasa donosi z Nowego Jorku: Drugi przewodniczący komisji do spraw marynarki Sander oświadczył, że wynaleziono środek, który chroni okręty transportowe od zatonięcia.

Telegramy.

Komunikat niemiecki.

Berlin, 12-go lutego. (Urzędowo)

Z widowni zachodniej.

Front wojsk generała marszałka polnego Ks. Ruprechta Bawarskiego.

Na wielu odcinkach frontu działalność artyleryjska.

Oddziały piechoty na południu od St. Quentin i na zachodnim brzegu Mozy w lesie Caucieres przeprowadziły skuteczne wywiady i wzięły przyległości.

Grupa wojsk generała-feldmarszałka filbrechta Württemberskiego.

Pomiędzy Cirey i Mozela walki artyleryjskie i minowe, dziś rano zaostriły się w okolicach Hamenauville.

Sytuacja militarna na froncie przeciwko wielkorosom i rumunom bez zmiany.

Włoski teren walk.

Na płaskowzgórzu Siedmiu Gmin w przeciągu dnia ożywione walki ogniowe. W ataku lokalnym wojska austriacko-węgierskie oczyściły nieprzyjacielskie punkty oparcia i na południowym zboczu Sanso i Rosso, biorąc przyległości do niewoli 6 oficerów i 170 żołnierzy.

front macedoński.

Nic szczególnego.

Pierwszy General-kwatermistrz LUDENDORFF.

Komunikat austriacki.

WIENIĘ, 12-go lutego. (Urzędowo)

Na płaskowzgórzu Siedmiu Gmin oraz na terenie Monte Asolone ożywiona działalność artyleryjska. Na północy od Valatego wojska nasze wyrzuciły przeciwnika z kilku stanowisk. Wzięto przyległości do niewoli 6 oficerów i 170 żołnierzy.

Szef sztabu generalnego

Delegaci od gen. Dowbor-Muśnickiego.

Z Warszawy pod datą 12 lutego komunikują:

Radę regencyjną zawiadomiono, iż dziś przyjeżdżają trzej delegaci od dowódcy wojska polskiego w Rosji gen. Dowbor-Muśnickiego.

Delegaci wysłani są przez gen. Muśnickiego w misji specjalnej do Rady regencyjnej.

Dymisja gabinetu ministrów.

Z Warszawy donoszą pod datą 12 lutego

Wczoraj o godz. 7 wiecz. przez gabinetu p. Kucharzewski złożył Radzie Regencyjnej dymisję gabinetu.

Krąży pogłoski, że Rada Regencyjna poleci utworzenie nowego gabinetu ministrów wewnętrznym p. J. Steckiemu.

Warunki pokoju z Ukrainą a Polska.

W związku z wiadomościami o warunkach pokojowych z Ukrainą panowało w kręgach politycznych Warszawy znaczne podniecenie.

Rada koronna.

Rozpoczęta wczoraj przed południem narada ministrów w celu omówienia skutków, które pociąga za sobą pokój z Ukrainą trwała do poobiedzia. Gabinet powziął ważne postanowienia. O godz. 5 po poł. w mieszkaniu członka Rady Regencyjnej p. Ostrowskiego rozpoczęła się rada koronna z udziałem Regentów i wszystkich członków gabinetu. Rada trwała do późnego wieczora.

Mówią powszechnie, iż pociągnie ona za sobą ważne dla gabinetu postanowienia.

Wydział wykonawczy centrum narodowego.

Obrady zjazdu Centrum Narodowego trwały przez cały dzień wczorajszy. Były one nad wyraz ożywione. Omawiano zmianę taktyki w stosunku do rządu i polityki międzynarodowej. Re-

dakcję uchwał kilkakrotnie do wieczora modyfikowano.

Ukonstytuowano wydział wykonawczy. Weszli do niego z wyborów pp.: Drucki-Lubecki, Niementowski, Parczewski, A. hr. Ronikier, Bol. Lułomski, Skotnicki, Przewłocki, Młynarski, Popiel i Kulczycki. Z urzędu — pp.: Humnicki i L. Zieliński.

Z Warszawy.

Audjencja u p. prezydenta ministrów.

W poniedziałek przyjęta była u p. prezydenta ministrów delegacja sjonistów łódzkich w sprawie wyborów do gmin żydowskich. W imieniu delegacji przemawiał radny dr. Rosenblatt z Łodzi, motywując konieczność zniesienia kurii przy wyborach gminnych. Przychylenie się do tej prośby delegacja uważała za konieczne — mówił dr. Rosenblatt — za znak życzliwego stosunku rządu polskiego do ludności żydowskiej.

Obecny przy przyjęciu referent, p. J. Wasercug, udzielił odpowiednich w tej sprawie informacji p. prezydentowi ministrów, który przyrzekł ją rozpatrzyć w porozumieniu z p. ministrem wyznań i oświecenia publicznego.

Kursy skarbowości.

W wielkiej sali Tow. Kredytowego m. Warszawy w poniedziałek rozuczęły się prelekcje na kursach skarbowości ministerjum skarbu.

Wobec 162 słuchaczy i grona profesorów p. wice-minister Antoni Wieniawski wypowiedział słowo powitalne. Wstępne prelekcje wypowiedzieli profesorowie dr. H. Radziszewski o skarbowości i Sułkowski o krajoznawstwie.

Kierownictwo kursów objął sekretarz ministerjalny dr. Wyszatycki, sekretarzem został p. Woyda.

Władomości bieżące.

— Oddział Łódzki polskiego Komitetu opieki nad jeńcami.

W następstwie poczynionych starań przez grono osób, zalegalizowany został przez władze administracyjne „Oddział Łódzki polskiego Komitetu opieki nad jeńcami“.

Pierwszy zarząd Oddziału ukonstytuował się jak następuje: pp.: Leon Gajewicz (przewodniczący), baronowa Anna Heinzłowa i dr. Waclaw Smoleński (wice-przewodniczący), dr. Ludwik Gundlach (skarbnik), Szczesna Łopattowa (sekretarka), dyr. Czesław Swierczewski, Cezarowa Smogorzewska, Władysław Robert Langner, ksiądz Walerjan Olesiński, Władysław Rudziński i Jan Wojciechowski.

Zebrań zarządu z udziałem osób dokończonych poświęcone było ściślejszej organizacji Oddziału, celem jaknajrychlejszego wdrożenia akcji filantropijno-społecznej na rzecz jeńców polskich.

Przewodniczący p. L. Gajewicz zwrócił się do obecnych z wyjaśnieniem celów i zadań oddziału, pozostającego w kontakcie z Warszawskim Głównym Komitetem, który w kierunku pomocy dla jeńców czynił i czyni dużo dobrego.

Na zebraniu utworzone zostały 4 komisje: 1) zjednywanie członków i ofiarodawców; 2) dochodów niestających; 3) organizacji biura Oddziału i wykonawcza; wreszcie 4) doraźnej pomocy. Do komisji zaproszono odpowiednią liczbę osób.

— Echo walk polsko-bolszewickich.

W „Gazecie porannej“ pod powyższym tytułem czytamy:

Jak nas informują z kół urzędowych, Rada regencyjna poczyniła kroki, aby wejść w pewien kontakt ze sferami polskimi w Rosji.

— Oddanie sądom polskim.

Jak donoszą z okupacji austriackiej, oddano tam obecnie sądom polskim wszystkie sprawy, dotyczące spekulacji i niedozwolonego handlu zbożem oraz sprawy wynikające z przekroczenia przepisów obowiązujących o dostawie zboża. Dotychczas sprawy te należały do kompetencji austriackich sądów wojennych.

— Z Rady Miejskiej.

(*) Na miejsce ustępującego radnego miasta p. K. Gralińskiego, który w liście swym do Rady Miejskiej zrzekł się mandatu, wszedł z kolei p. Włodarski.

— Ostatnia posługa.

Wczoraj, o godz. 2 i pół popołudniu odbył się pogrzeb p. r. 1770 Stępczyńskiego.

go z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej № 121.

Za trumną, na której złożono kilka wieńców od rodziny, przyjaciół i instytucji handlowo-przemysłowych — postępował liczny orszak, w którym brali udział przedstawiciele różnych stowarzyszeń.

Zwłoki eksportował na stary cmentarz katolicki wikariusz parafii św. Krzyża ks. Waclaw Brajtenwald; od bram cmentarnych ciało odprowadził do grobu ks. kanonik Karol Szmidel. Po zdjęciu z wozu żałobnego trumnę ponieśli na swych barkach koledzy zmarłego. (i)

— Wykonanie uchwały Magistratu.

Delegacja niesienia pomocy biednym otrzymała polecenie wprowadzenie w wykonanie uchwały magistratu, aby przeciwko wszystkim, którym zostało dowiedzione, że ukruli lub fałszywie wykazali swój stan majątkowy i którzy na tej podstawie pobierają zapomogi z Wydziału N. P. B., wystąpić z karną akcją sądową, a pobraną sumę ściągnąć z nich niezwłocznie. (i)

— Z Sekcji kobiet chrześcijańskich.

Kierownictwo biura Sekcji kobiet chrześcijańskich objęła pani Józefa Pytłasińska; na przewodniczącą wybrana została p. M. Pałaszewska, dotychczasowa wice-przewodniczącą teże sekcji; na miejsce tej ostatniej powołano p. Paulinę Boehme.

— Wieczór pieśni i muzyki.

Dn. 21 b. m. w sali Koncertowej odbędzie się wieczór pieśni i muzyki, w którym przylmują udział pierwszorzędne siły artystyczne. Pieśń reprezentować będzie primadonna opery warsz. p. Kamińska-Latoszyńska. Dział muzyczny wypełnią producenci rianisty p. Szretera, oraz gra na skrzypcach p. Süß-Szynderowej. Dochód przeznaczony został na zasilenie funduszu ochronki im. małż. Herzów.

— Teatr Polski (Cegielniana 63).

Dziś o godz. 7 i pół wiecz. „Zmęczony Teodor“.

Jutro, w sobotę i niedzielę o godz. 7 i pół wiecz. „Przed ślubem“ komedia Zalewskiego.

— Złosiwa płotka.

Jak dalece ludzie źle woli szafują honorem ludzkim może posłużyć płotka rozsiewana w naszym mieście, nie mająca żadnej podstawy jakoby oberkelner mleczarni „Helenów“ Antoni Zawłocki przywłaszczzył sobie plater, pochodzący z powyższej mleczarni.

Na skutek interwencji Zarządu Związku Kelnarów Łódzkich, dbającego o dobre imię swych członków, właściciel mleczarni p. Drużycki nadesłał list, w którym donosi, iż plater z wiedzą jego znajduje się na przechowaniu u p. Zawłockiego jako oberkelnera.

— Z Tow. pielęgnowania obcych „Bytur Cholim“.

Zarząd T-wa, obrany na ogólnym zebraniu dn. 10 b. m., podzielił na pierwszym posiedzeniu mandaty w sposób następujący:

Prezes Jakób Hertz, wiceprezes — Ad. E. Rosenthal i E. Szykier, sekretarze — D. Nowiński i Ad. Babiacki, skarbnicy — Ad. Wohl i L. Landsberg, kontrola Jul. Friedstein i G. Lindenfeld. Komisja lekarska: d-rzy H. Kon, I. Margolis i G. Rotzspan. Komisja finansowa: przewodniczący: D. Nowiński, zastępcy: N. Swartz i A. Babiacki. Komitet „Uzdrowiska“: przewodniczący: Ad. E. Rosenthal, kasjer: L. Landsberg, kontroler: Hor. Rozenthal, członkowie: L. Flatto, H. Heller, B. A. Glücksman, Ad. S. Landau i Ch. Sackheim. Ordynatorzy: d-rzy Kon, Margolis i Rotzspan.

W „Uzdrowisku“ trzeci sezon trwać będzie od 27 lutego do 25 marca r. b.

— Wykrycie kradzieży.

Przy ul. Widok 4 w mieszkaniu Kowalskiego policja kryminalna znalazła różne rzeczy i bieliznę wartości 3000 marek, pochodzące z kradzieży, dokonanej w mieszkaniu Zelnerskiego przy ul. Średniej 66. W związku z tem policja aresztowała lokatorkę domu przy ul. Średniej 66, Grabicką, za udział w kradzieży.

Ze źródła urzędowego komunikują co następuje:

Z powodu tego, iż potajemna fabrykacja wódki ze zboża i ziemniaków przyjęła takie rozmiary, iż zabezpieczenie ilości zboża, niezbędnego na wyżywienie ludności, wydaje się być zagrożonym, przeto istnieje powód do zwrócenia uwagi ludności na to, iż fabrykacja wódki według Ordynacji Wódzanej jest surowo wzbronioną, i surowo będzie karana każda fabrykacja wódki ze zboża lub ziemniaków.

W Finlandji.

Na istotę stosunków, panujących obecnie w Finlandji, na charakter i przebieg walk, jakie się tam toczą obecnie pomiędzy „czerwoną“ a „białą“ gwardją — snop światła rzucają „Politiken“ kopenhaskie na zasadzie źródłowego wywiadu z wybitnym lekarzem finlandzkim, d-rem Runebergiem.

„Niepojętem jest wprost — opowiada dr. R. — to, co się dzieje w Finlandji. Kto nie zna naszych stosunków, potrząsać musi z niezrozumieniem głową. My jednak, którym się zdaje, że dokładnie znamy naszą ojczyznę, pojmujemy, w jaki sposób szerokie koła ludności mogły upaść tak nisko. Ważycyśmy i cierpieliśmy pod obcym jarzmem przeszło 100 lat, a teraz zyskujemy swobodę, aby marnieć i krwawić wskutek rozdarcia wewnętrznego. Przechodzi to wprost rozum ludzki. Oby nie są zdolni pojąć naszego nieszczęścia, nie znają przeciwności i żaru duszy finlandzkiej. Partja socjalistyczna, której w wysokim stopniu brak inteligentnych, ba, nawet jaką taką kulturę posiadających przywódców, grała rolę podwójną, wprost zbrodniczą. Wobec obywatelskiej większości w sejmie, socjaliści wyrzekli się wszelkiej łączności z terorem czerwonej gwardji. Dziś jednak stoją oni w ścisłym związku z hordami bandytów, terroryzujących Finlandję i będących panami Helsingforsu, Abo i Wyborge.“

Partja socjalistyczna w Finlandji jest bardzo młoda. Dopiero w r. 1895 zaczęła ona występować, jako czynnik w życiu politycznym, wiele szczegółów złożyło się na to, że rozwój jej stał się niernormalnym. Gdy po wielkiej rewolucji listopadowej w roku 1905 zamordowano naszego ciemiężcę, Bobrikowa, tworzyliśmy przecież jedną zwartą całość, a sejmowi udało się przeprowadzić najdemokratyczniejszą w świecie konstytucję. Posiadamy ją do dziś dnia. Jest ona tak demokratyczna, że bardziej zdemokratyzować się nie da.

Podczas dalszego panowania rosyjskiego przy pomocy gwałtów, socjalna demokracja wzmożła się, pragnąc jednak tylko imponować. Praca reformatorska partji socjalistycznej była zaledwie minimalna.

Nadeszła wreszcie wojna, a podcza niej żołdactwo rosyjskie stało się panem położenia. Odbyły się wprawdzie nowe wybory; nowy sejm jednak, w którym socjaliści osiągnęli większość, nie mógł nawet marzyć o zebraniu się. Zwołał go dopiero po wielkiej rewolucji marcowej rząd rosyjski tymczasowy. Nastąpiły nowe wybory, z których wyszedł nowy sejm z socjalistyczną mniejszością. Nastąpił nowy rząd obywatelski, który nie dążył do uznania Finlandji przez pana Lenina. Stosunki wewnętrzno-polityczne zmusiły jednak rząd ten do postarania się o uznanie ze strony bolszewików, gdyż Niemcy i Szwecja stawiały taki warunek. Gdy rozbito zgromadzenie konstytucyjne w Petersburgu przy pomocy żołnierzy i marynarzy z Helsingforsu, przykład dla naszych bolszewików był dany.

Niestety także i w inny sposób. W tym czasie utworzono czerwoną gwardję. Nastąpiło morderstwo oficerów w pułkach rosyjskich, nastąpiły nieopisane gwałty dni marcowych; na mordy w Helsingforsie ze strony czerwonej gwardji w listopadzie — byliśmy przygotowani! Czerwoni nie dopuścili do tworzenia korpusów w celu ochrony życia i całości współobywateli, choć warunki domagały się tego gwałtownie. Rządzenia czerwonych gwardji nie tworzą, jak się na ogół sądzi, sami bandyci, lecz żywiły najwięcej fanatyczne, anarcho-bolszewickie i rewolucyjne. Do tego przylączył się naturalnie wszelki możliwy moloch, przestępcy i bandyci, a nieszczęście chciało, że w trzech największych miastach kraju znalazło się dość materiału i dość nienawisści.

Gdy czerwona gwardja rozpoczęła działalność morderstwami, gdy pod koniec lata zagrożiła śmiercią zarządom miejskim w Abo, Helsingforsie i innych miastach, jeżeli żądania molochu nie będą spełnione — w tych miastach, wroczono w całym kraju ogromne niebezpieczeństwo. Hordy bandytów gromadziły się zaczęły po wsiach, znaleźliśmy się w wirze, porywającym nas na zatracone.

Rozgoryczenie wzmożło się do tego stopnia, że również ludność wieśniacza i obywatela nie mający chwycił się wszelkich środków samopomocy. Utworzono białą gwardję na szerokiej podstawie, ale z organizacją bardzo niedostateczną. Młoda finlandzka armia nie są sprawni w władaniu bronią. Minęło już lat 20 od czasu, jak rozwiązano armję fińską, a nasze towarzysztwa gimnastyczne i strzeleckie były zakazane przez gen.-gubernatora Bobrikowa, który na miejsce starej armji usiłował wprowadzić przy- mus rosyjskiej służby wojskowej.

O sile armji chłopskiej i gwardji obywatelskiej trudno powiedzieć coś pewniejszego. Biorąc pod uwagę głód, mrozy, nie-

zmierzone odległości i niedostateczne uzbrojenie, niełatwo dojdą do przekonania, że biała gwardja może zwyciężyć w walce o ratunek ojczyzny. Chodzi przytem ni mniej, ni więcej, jak o ocalenie Finlandji dla cywilizacji. Mialem okazję wejrzeć w psychikę, dzięki której rosyjscy bracia bolszewików fińskich doszli do władzy. Pewien rosyjski żołnierz marynarki był ciężko ranny podczas mordowania oficerów w marcu. Kula przeszła mu wątrobę, złożono go w szpitalu chirurgicznym w Helsingforsie. W dyskusji nad ideą rewolucyjną oświadczył żołnierz ten jednemu z lekarzy w tonie najpokojujszym:

„Bolesne jest to, że trzeba zabijać i narażać siebie na śmierć. A jednak oficerowie umrzeć muszą wszyscy. Prawda, że może połowa z nich to dzielni i dobrzy ludzie. Ba, kilku z nich — to najlepsi ludzie, jakich można sobie wystawić”.

Lekarz zapytał, dlaczego zabijanie jest tak nieodzownie konieczne, na co żołnierz odrzekł z błyskiem w oczach:

„Inaczej nigdy nie moglibyśmy być równymi. Niechaj oni będą najlepszymi ludźmi, pozostaną jednak zawsze innymi, niż my, dzięki swym studjom, dzięki lepszemu wychowaniu. Wyrównać to się nie da inaczej, jak tylko przez ich śmierć”.

Wieści z Rosji.

Zjazd pracowników kolejowych polaków w Moskwie.

W Moskwie rozpoczął się zjazd rady delegatów związku pracowników kolejowych polaków, pragnących powrócić do kraju. Przybyło ogółem 77 delegatów z najbardziej oddalonych miejscowości z Rosji.

W imieniu Domu Polskiego powitał zjazd p. Mayzel, w imieniu kolei nadwiślańskiej dyrek. Chmielewski. Postanowiono nawiązać kontakt z organizacjami wojskowymi polskimi w Mińsku.

Bolszewicy przeciw cerkwi.

Pet. ag. tel. donosi: Komisarjat dla opieki publicznej jest zapatrywania, że wszystkie przez radę komisarzy ludowych dla potrzeb opieki publicznej przekazane środki, mają służyć jedynie na ulżenie losu warstw, potrzebujących pomocy, które cierpią pod uciskiem kapitalistycznego ustroju. Ze względu na

to, postanowiła Rada komisarzy ludowych wstrzymać wydawanie środków na utrzymanie cerkwi i kaplic, jakoteż na koszt ceremonii cerkiewnych. Wypłata popom, duchowieństwu i nauczycielom religji będzie wstrzymana z dniem 1 marca. W tym dniu wypłaci się im z góry pensje miesięczne. Członkowie duchowieństwa, którzy pozostawiają zajęcia, a będą chcieli w dalszym ciągu pracować zostaną użyci w komisarjacie dla opieki publicznej. Na wspólną prośbę wiernych mogą cerkiewne ceremonje odbywać się dalej pod warunkiem, że koszt tych ceremonji i inwentarza, potrzebnego do nich, zostaną przyjęte na własny rachunek przez wiernych.

III-cia Loterja Polska R. G. O.

(Tabela nieurzędowa).

W pierwszym dniu ciągnięcia 1-ej klasy wygrane padły jak następuje:

Po 2000 mrk. na n-ry: 567 686 33376; 1500 mrk. na n-ry: 1612 11747 12951 38257;

700 mrk. na n-ry: 781 2931 12020 16138 24405 24387 43477 44946;

500 mrk. na n-ry: 875 5274 6551 6612 12611 15561 21023 31615 33160 37993 47376 49621;

250 mrk. na n-ry: 1994 2080 5378 5815 6453 8188 10088 10454 11012 13840 14771 18363 18394 18751 19116 24104 26550 28814 28959 29874 33159 34516 34833 35099 38084 39945 40243 41207 46018 46612 46669 48162.

Po 80 mk. następujące № №:

54 105 171 187 302 391 406 482 540 618 662 846 757 808 991.
1165 97 228 74 404 34 75 518 19 74 98 99 634 87 728 64 839 44 936 63 77 93 97.
2128 64 73 256 340 68 99 594 610 15 702 17 21 60 94 802 983.
3106 77 81 215 311 93 98 408 85 78 730 75 882 56 58 914 70
4980 186 232 78 414 645 69 708 40 81 823 53 961.
5103 16 217 36 428 528 689 763 897 925 43 46.
6005 46 107 77 201 3 304 17 21 41 75 81 418 546 630 85 751 84 892.

7029 46 77 164 829 30 36 405 9 16 84 60 78 512 80 600 11 62 79 831 901 64 67 72 73.
8110 190 235 77 386 509 64 99 614 26 33 68 738 845 98 967.
9041 44 52 59 141 89 245 56 300 33 46 518 82 96 602 18 33 53 761 870 900 10061 90 112 81 312 16 41 51 542 603 25 238 45 58 919.
11187 47 51 285 425 34 742 811 79 911 12 57 89.
12001 5 154 93 261 304 53 67 97 478 505 704 6 64 70 832 75 81 90 919 79.
18103 55 72 293 329 63 79 80 94 513 68 87 602 32 701 9 51 60 84 875 79 84 95 908.
14078 130 60 72 284 307 85 452 521 83 610 77 86 722 24 63 84 813 43 937 63 94 98.
15152 63 92 216 51 71 306 9 28 66 463 626 887 943 70 77.
16018 36 42 109 24 33 43 79 90 228 29 62 356 411 1 70 98 529 41 62 78 90 652 71 710 14 64 988.
17119 212 39 61 79 331 47 78 475 90 92 528 65 97 618 738 77 839 99.
18037 71 197 231 39 61 323 30 42 443 596 97 626 93 715 49 59 69 74 94 804 24 83 90 904.
19037 96 101 225 80 314 75 468 585 94 612 87 721 99 803 921 46 79.
20048 163 246 317 43 59 67 92 493 607 70 75 740 53 836 43.
21017 125 57 65 91 218 83 93 305 411 24 39 82 548 58 69 84 97 710 65 75 806 87 928.
22001 36 107 73 340 406 504 60 691 741 87 819 85 89 989.
23004 143 46 50 77 95 201 27 93 335 410 39 58 550 83 99 641 52 748 55 75 848 52 924 50.
24208 9 240 79 413 28 84 503 66 71 710 22 28 27 40 53 56 808 9 13 24 49 68 75 77 906.
250 9 128 218 76 805 18 489 700 34 46 48 55 991.
26006 14 42 57 124 78 80 205 364 489 536 619 64 85 722 31 45 56 59 818 57 83 94 96 907 84.
27056 122 78 246 76 350 75 400 20 505 95 616 74 833 61 277 96.
28946 63 79 93 287 582 653 703 12 49 94 810 27 52 61 904 96 98.
29007 112 243 96 310 15 43 451 56 509 2 8 17 95 937.
30006 25 179 290 360 79 404 42 525 48 63 72 99 613 36 61 77 716 22 25 875 83 908 13 47 64.

31196 210 38 74 327 58 405 27 73 668 72 81 704 805 37 971.
32002 67 68 69 130 38 245 425 46 55 69 583 602 52 704 21 827 77 949 89.
33066 94 167 82 306 26 434 62 504 77 97 735 811 19 75 77 93 939.
34177 90 275 91 320 50 84 98 404 41 518 613 73 745 96 838 82.
35080 116 25 253 313 325 77 95 408 24 28 63 509 12 41 674 756 73 75 806.
36045 102 218 229 52 313 37 47 74 503 4 85 751 97 843 54 88 900 27 68.
37042 187 218 394 504 601 99 717 49 98 809 33 950 75.
38012 52 301 26 87 503 696 742 93 835 922 32 72 82.
39108 229 87 362 426 39 615 62 826 53 934 57.
40007 38 75 103 63 82 95 238 81 319 94 98 538 53 97 631 794 873 908 30 41 52 56 85.
41140 78 83 216 72 352 78 84 91 540 75 82 95 629 94 732 823 963 92.
42014 59 87 88 91 181 91 255 65 337 416 18 518 670 814 20 73.
43010 121 42 48 66 83 277 323 32 498 578 609 31 743 79 814 37 95 913 25.
44044 60 67 127 31 48 52 76 209 74 350 433 42 611 19 50 756 86 851 86.
45067 199 229 515 694 808 26 69 93 46042 94 212 39 62 327 50 56 61 76 692 709 865 79 79 917 81.
47022 85 167 76 97 236 66 96 312 17 22 94 542 47 691 727 805 6 35 81 95 953 86 93.
48006 229 384 94 429 38 63 88 525 623 99 712 67 88 97 835 964 96.
49054 76 239 364 450 502 17 48 602 24 50 87 750 75 872 926 38.

Biuro Prośb i Zażeń
Konsulenta Prawnego
ALEKSANDRA GERSDORFA
Łódź, Piotrkowska 84.
Redaguje: podania, skargi, memorjały, prośby oraz tłumaczy ze wszystkich języków.

Kto chce odzwyczaić się
od palenia tytoniu,
niech się zgłosi do Gutzmanna.
Pierwsza chrześcijańska lecznica, Sienkiewicza 83, parter od 10-6

Ogłoszenie.

Oddział Opatowy przy Wydziale Zaprowiantowania miasta, Srednia Nr. 16 (gmach Banku Handlowego) wydaje niezrzeszonej publiczności kwity na węgiel za miesiące kwiecień i maj począwszy od dnia 15-go b. m.

Kwity będą wydawane za kartkami węglowymi białymi i żółtymi w porządku literowym jak następuje:

15 i 16 lutego	(piątek i sobota)	A. B.
18 i 19	" (poniedziałek i wtorek)	C. D.
20 i 21	" (środa i czwartek)	E. F.
22 i 23	" (piątek i sobota)	G. H.
25 i 26	" (poniedziałek i wtorek)	I. J.
27 i 28	" (środa i czwartek)	K.
1 i 2 marca	(piątek i sobota)	L. E.
4 i 5	" (poniedziałek i wtorek)	M.
6 i 7	" (środa i czwartek)	N.
8 i 9	" (piątek i sobota)	O. P.
11 i 12	" (poniedziałek i wtorek)	R.
13 i 14	" (środa i czwartek)	S.
15 i 16	" (piątek i sobota)	T.
18 i 19	" (poniedziałek i wtorek)	U. W.
20	" (środa)	X. Y. Z.

Oddział wydawać będzie 1/2 korca węgla i 1/2 korca brykietów zamiast miaru miesięcznie.
Cena sprzedażna za węgiel i brykiety wynosi Mk. 8 za korzec.

Instytucje społeczne i dobroczynne, pragnące korzystać z subsydjów Zarządu Miejskiego, winny—o ile tego dotychczas nie uczyniły—przed dniem 1 marca 1918 r. nadesłać do Biura Centralnego Magistratu podania z dołączeniem bilansów, poświadczonych przez Zarządy i Komisje Rewizyjne, oraz sprawozdań z działalności za ubiegły rok kalendarzowy.

Składanie podań obowiązuje również i te instytucje, które subsydja na rok finansowy 1917-18 już uzyskały.

Magistrat.

Kupuje różne kwity lombardowe i biżuterje, płace najwyższe ceny. Łódź, ul. Wschodnia 18, w podwórzu, lewa oficyna 1-sze piętro. Zastać można od godz. 8 rano do 8 wiecz.
J. ROSENSTEIN.

KARBID
2 marki funt
Szmalewicz, Południowa 8.

FAGOSOL
Najlepszy środek przy osłabieniu dróg oddechowych, leczy nawet w wypadkach uporczywych, gdy inne środki zawiodły. FAGOSOL jest nie do zastąpienia przy gruźlicy, bronchicie, kaszlu, kłusku, katarze oraz infuencji. FAGOSOL usuwa kaszel oraz zaflegmienie, a prócz tego, działając pobudzająco na apetyt, spowodowuje wzrost wagi wycieńczonego organizmu. Chorzy płucni, którzy podczas zimy cierpią ciągle na kaszel, mogą wyleczyć się o ile używają FAGOSOL.
Ządać we wszystkich aptekach i składach materiałów aptecznych.

Na rok 1918!!!
KAJETY SZKOLNE
z najlepszego papieru po cenach przystępnych są do nabycia w fabryce kajetów

„Polonia“
42. Łódź, Piotrkowska 42.
UWAGA: Hurtowa sprzedaż tylko w podwórzu 3-ci sklep.

Niniejszym przepraszam p. Antoniego Zawłockiego, iż mimowoli go obraziłem. Stawa, uwłaszczając honorowi p. Zawłockiego, usłyszane od jednego ze znajomych powróżyłem w dobrej wierze.
Marjan Słomka.

Licytacje przymusowe.
W czwartek, 14 lu ego odbędą się następujące sprzedaże za gotówkę:
1) o godz. 8 przed połud. przy ul. Radwańskiej 19: maszyna do szycia, szafa,
2) o g. 9 przed poł. przy ulicy Wspólnej 5: stół,
3) o 10.15, Nawrot 92: zegar ścienny,
4) o 11.15, Mickiewicza 12: bufet piekarski, 2 stalugi do chleba,
5) o 11.30, Zgierska 65: otomana, szafa, portjery, 3 obrazy, firanki.
Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Dr. S. Lewkowicz
Choroby skórne i zewnętrzne
Konstantynowska 12
Przyjmuje:
Panów 9—11 od 6—8. || Panie od godz. 5—6.

Dr. L. PRYBULSKI
Choroby skórne, zewnętrzne i włosów
ZAWADZKA 1, róg Piotrkowskiej
Przyjmuje od 8—2 i od 4—9, Panie od 5—6.

Stenografka Rady m. Łódzi rozpoczyna od 15 lutego nowy komplet stenografji polskiej. Trzymiesięczny kurs 25 mk. Sienkiewicza 61 m. 2. Zapisy od 1 i pół do 2 i pół i od 7 do 9 wiecz.

Ogłoszenia drobne.

Akuszerka Marja Kubicka przy- muje. Piotrkowska № 199 m. 7
Akuszerka Działyńska przyjmuje. ul. Piotrkowska № 228 m. 25.
Drzewo suche rabane, hartowa- ne, detalicznie pud 1 m. 55 f. Skład polski Władysława Tylińskiego, Franciszkańska 25.
Grafolog „Marja“ przyjmuje: od 6-ej pp. do 9-ej wiecz. prócz niedziel. Łódź, Główna 62.
Koza rasowa bez rogów do sprzedania Władomości Aleje Kościuski 32, u stróża.
Meble z 3 pokojów sprzedam tanio wycierając. Główna 9—14
Posługaczka potrzebna zaraz. Widzewska 165 m. 8
Rutynowana nauczycielka udzie- la tanio lekcji muzyki na fortepianie. Ulica Widzewska 99 m. 18 II piętro.
Resztki Resztki na damskie, męskie i dziecięce ubrania i okrycia. Bostony, szewioty, welury, alpagi, drap, sukno na kuzuski i ubrania uczniowskie i skautowskie, na koszule skautowskie i rozmaite towary na biuzki. Wielki wybór rozmaitych chustek. Różne baweliniane resztki, calgi, barchany, i flanely. Ceny niskie, lecz stałe. Łódź, Widzewska 40 m. 10, front, II piętro, na prawo.
Udzielam lekcje niemieckiego języka po bardzo niskich cenach. Nawrot 20 mieszk. 8.
Zagubione dokumenty.
Augustyn Petzki zgubił paszport niemiecki, wydany z gm. Bratoszewice, powiatu brzezińskiego.
Adolf Reszke zgubił książkę legitymacyjną na 5 osób, wydaną z K. R. Ch. i M.
Helena Krysińska zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
Janowi Prys-ynowskiemu skradziono paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
Janina Politowska zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi.
Walenty Główny, ul. Gubernatorska 15, zgubił książeczkę legitymacyjną na 5 osób, wydaną z K. R. Ch. i M.